

लोक सेवा आयोग
नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल परराष्ट्र सेवा नेपाल न्याय सेवा र नेपाल संसद सेवाका (सबै समूह), तथा नेपाल लेखापरीक्षण सेवा, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

भाग	पत्र र विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली	कैफियत
१	प्रथमपत्र:- सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत	प्रत्येक सेवा, समूहको लागि एउटै प्रश्नपत्रबाट संयुक्त परीक्षा हुनेछ
	द्वितीय पत्र सेवा, समूह सम्बन्धी	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत	
२.	क) भाषा १.नेपाली बोध तथा अभिव्यक्ति	१०		३५ मिनेट	विषयगत र वस्तुगत	
	२. English Comprehension	१०		३५ मिनेट	वस्तुगत	
	ख) समस्या समाधान	२०		३० मिनेट	विषयगत	
	ग) मनोवैज्ञानिक परीक्षण	२०		३० मिनेट	वस्तुगत	
	घ) सामूहिक छलफल	१०		३० मिनेट	मौखिक	
ड) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०			मौखिक		

१. भाग १ को परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र भाग २ को परीक्षामा समावेश गराइने छ ।
२. भाग १ को प्रथम पत्र: सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन विषयको परीक्षा माथि उल्लिखित सबै सेवा र अन्तर्गतका समूहको लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकै दिन सम्पन्न हुनेछ ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ, तर नेपाल परराष्ट्र सेवाको द्वितीय र तृतीयपत्रको अंग्रेजी हुनेछ ।
४. प्रत्येक पत्रको पाठ्यक्रमलाई ४ वटा खण्ड/एकाईमा विभाजन गरिएको छ, ४ वटा खण्ड/एकाईको लागि ४ वटै उत्तरपुस्तिका दिईनेछ र परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्ड/एकाईका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्ड/एकाईको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
५. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधित भई हटाएका वा थप गरी संशोधित भई कायम रहेका) लाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनपर्दछ ।
६. पाठ्यक्रम लागु मिति २०६०।१०।२७ गते

लोक सेवा आयोग

नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल परराष्ट्र सेवा नेपाल न्याय सेवा र नेपाल संसद सेवाका (सबै समूह), तथा नेपाल लेखापरीक्षण सेवा, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन (सबै सेवा, समूहको लागि)

खण्ड (क) :- अंक ३०

- एकाई १. राज्य व्यवस्थाको परिचय १ प्रश्न X ५अंक = ५ अंक
१.१ राज्य व्यवस्था संचालनको सिद्धान्त र शक्ति पृथक्कीकरणको अवधारणा
१.२ नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- एकाई २. सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापनको परिचय १ प्रश्न X १०अंक = १० अंक
२.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र सीमा
२.२ सार्वजनिक प्रशासन र निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रका व्यवस्थापन वीचको तुलना
२.३ सार्वजनिक प्रशासन र राजनीतिबीचको अन्तरसम्बन्ध
२.४ सार्वजनिक व्यवस्थापनको नवीन अवधारणा
- एकाई ९. सार्वजनिक नीति (निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन) १ प्रश्न X ५अंक = ५ अंक
- एकाई १०. सार्क राष्ट्रमा विद्यमान राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक गतिविधिको संक्षिप्त जानकारी १ प्रश्न X ५अंक = ५ अंक
- एकाई ११. नेपालमा सार्वजनिक प्रशासन, व्यवस्थापन, सार्वजनिक नीति व्यवस्थापन, नेतृत्व र निर्णय प्रकृत्या सम्बन्धी समस्याहरु र तिनको समाधानका उपायहरुको विषयमा जानकारी १ प्रश्न X ५अंक = ५ अंक

खण्ड (ख) :- अंक ३०

- एकाई ३. संगठन र व्यवस्थापन २ प्रश्न X ५अंक = १० अंक
३.१ संगठनको परिचय, यसका विभिन्न स्वरुप (Flat, Vertical, Pyramid, Domebell) र नेपाल सरकारका विभिन्न निकायको संगठनात्मक स्वरुपको सामान्य जानकारी
३.२ संगठनका विभिन्न सिद्धान्तहरु (आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रण, पदसोपान) र नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा त्यसको प्रयोग
३.३ व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार (सहभागितामूलक, नियन्त्रणात्मक)
- एकाई ६. प्रशासनको नवीन अवधारणा १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
६.१ सुशासनको अवधारणा, (उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, भ्रष्टाचार निवारण सामाजिक न्याय, राजनैतिक तथा प्रसाशकीय प्रतिबद्धता, आचार संहिताको प्रयोग र नागरिक शिक्षाको महत्व)
६.२ क्षेत्रीय र अन्तराष्ट्रिय स्तरका महत्वपूर्ण समस्या र सवालहरु
६.३ नेपाल सरकारका उत्तरदायित्व र जवाफदेही निर्वाह गर्ने सन्दर्भमा व्यवस्थापिका-संसदका समितिहरु, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको भूमिका

लोक सेवा आयोग

नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल परराष्ट्र सेवा नेपाल न्याय सेवा र नेपाल संसद सेवाका (सबै समूह), तथा नेपाल लेखापरीक्षण सेवा, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- एकाइ ७. कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
- ७.१ कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार सम्बन्धी सामान्य जानकारी
७.२ उत्तप्रेरणाको सिद्धान्त, उत्तप्रेरणाको लागि मौद्रिक तथा गैह्र मौद्रिक प्रोत्साहन (Incentive) हरूको भूमिका, मनोबल तथा मनोबललाई प्रभाव पार्ने तत्वहरू
७.३ केन्द्रीय कर्मचारी निकाय र सञ्चालन निकायको अवधारणा
७.४ नेपालको सार्वजनिक कर्मचारी प्रशासनमा लोक सेवा आयोग, न्याय सेवा आयोग, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय तथा सेवा संचालन गर्ने मन्त्रालयहरूको भूमिका

खण्ड (ग) :- अंक २०

- एकाइ ४. विकास प्रशासन र योजना १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
- ४.१ परिचय तथा परिभाषा
४.२ विकासोन्मुख देशमा विकास प्रशासनको प्रयोग
४.३ विकासमा जनसहभागिता
४.४ सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको साभेदारी(Public private Partnership)को अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
४.५ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
४.६ नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौती तथा सम्भावनाहरू

- एकाइ ५. विकेन्द्रीकरण र स्थानीय विकास १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
- ५.१ विकेन्द्रीकरणको अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
५.२ नेपाल सरकारले दलित, उपेक्षित, आदिवासी तथा जनजातीको उत्थानका लागि संचालित लक्षित कार्यक्रम
५.३ महिला सशक्तिकरण र लैङ्गिक समानता

खण्ड (घ) :- अंक २०

- एकाइ ८. आर्थिक प्रशासन तथा प्रशासकीय कानूनहरू २ प्रश्न x १० अंक = २० अंक
- ८.१ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४, सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ र भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
८.२ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
८.३ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
८.४ प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०१३
८.५ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
८.६ नेपाल सरकारको (कार्यविभाजन) नियमावली, २०६३
८.७ नेपाल सरकारको बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली
८.८ बजेट खर्च र सार्वजनिक खरीद सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र कार्यविधि
८.९ नेपाल सरकारको लेखा तथा लेखा परीक्षण प्रणाली र बेरुजु फल्ल्यौट व्यवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी
८.१० सार्वजनिक प्रशासनमा आर्थिक प्रशासनको महत्व
